

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturta palāta)

2012. gada 27. februārī*

Direktīva 2003/9/EK — Obligātie standarti patvēruma meklētāju uzņemšanai dalībvalstīs — 13. panta 1. punkts — Uzņemšanas materiālo nosacījumu nodrošināšanas termiņi — 13. panta 2. punkts — Ar uzņemšanas materiālajiem nosacījumiem saistīti pasākumi — Garantijas — 13. panta 5. punkts — Ar patvēruma meklētāju uzņemšanu saistīto minimālo nosacījumu noteikšana un nodrošināšana — Piešķirtā atbalsta apjoms — 14. pants — Uzņemšanas materiālo nosacījumu veidi — Uzņemšanas struktūru pilna noslogotība — Atsauce uz valstu sociālās aizsardzības sistēmām — Uzņemšanas materiālo nosacījumu sniegšana finansiālu pabalstu veidā

Lieta C-79/13

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Arbeidshof te Brussel* (Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2013. gada 7. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2013. gada 15. februārī, tiesvedībā

Federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers

pret

Selver Saciri ,

Danijela Dordevic ,

Danjel Saciri , ko pārstāv *Selver Saciri* un *Danijela Dordevic*,

Sanela Saciri , ko pārstāv *Selver Saciri* un *Danijela Dordevic*,

Denis Saciri , ko pārstāv *Selver Saciri* un *Danijela Dordevic*,

Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van Diest .

TIESA (ceturta palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents), tiesneši M. Safjans [*M. Safjan*], J. Malenovskis [*J. Malenovsky*], A. Prehala [*A. Prechal*] un K. Jirimēe [*K. Jürimäe*],

ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 27. novembra tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Beļģijas valdības vārdā – *C. Pochet* un *T. Materne*, pārstāvji, kuriem palīdz *S. Ishaque, advocaat*,
- Francijas valdības vārdā – *D. Colas* un *F.-X. Bréchet*, kā arī *B. Beaupère-Manokha*, pārstāvji,
- Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, kā arī *K. Pawłowska* un *B. Czech*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Condou-Durande* un *R. Troosters*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2003. gada 27. janvāra Direktīvas 2003/9/EK, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai dalībvalstīs (OV L 31, 18. lpp.), 13. panta 5. punktu, to lasot kopā ar tās 13. panta 1. un 2. punktu un 14. panta 1., 3., 5. un 8. punktu.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers* (Federālā Patvēruma meklētāju uzņemšanas aģentūra, turpmāk tekstā – “*Fedasil*”) un *Selver Saciri* un *Danijela Dordevic*, kas darbojas savā pašu vārdā un kā savu nepilngadīgo bērnu *Danjel Saciri*, *Denis Saciri* un *Sanela Saciri* likumiskie pārstāvji (turpmāk tekstā – “*Saciri* ģimene”), kā arī *Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van Diest* (Dīstas Valsts sociālās labklājības centrs, turpmāk tekstā – “*OCMW*”) par *Fedasil* atteikumu piešķirt *Saciri* ģimenei sociālo palīdzību neiespējamības nodrošināt viņu uzņemšanu patvēruma meklētāju uzņemšanas centrā dēļ.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas preambulas 7. apsvērumus ir formulēts šādi:

“Nepieciešams noteikt minimālos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai, kas ir pietiekami, lai nodrošinātu viņiem cilvēka cienīgu dzīves līmeni un salīdzināmus dzīves apstākļus visās dalībvalstīs.”

- 4 Šīs direktīvas 1. pantā ir noteikts:

“Šīs direktīvas mērķis ir noteikt minimālos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai dalībvalstīs.”

- 5 Saskaņā ar šīs direktīvas 2. pantu šīs direktīvas izpratnē:

“[.]”

- j) “uzņemšanas materiālie nosacījumi” ir uzņemšanas nosacījumi, kas ietver mājokli, pārtiku un apģērbus, kurus nodrošina natūrā vai kā finansiālus pabalstus vai talonus, un dienasnaudu;

[..].”

6 Šīs pašas direktīvas 5. panta 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis saprātīgā termiņā, kas nav ilgāks kā piecpadsmit dienas pēc patvēruma pieteikuma iesniegšanas kompetentai iestādei, informē patvēruma meklētājus par viņiem piešķirtajiem pabalstiem un saistībām, kādas viņiem jāievēro attiecībā uz uzņemšanas nosacījumiem.

[..]”

7 Direktīvas 2003/9 13. pants, kurā ietverti vispārīgie uzņemšanas materiālie nosacījumi un nosacījumi par veselības aprūpi, ir izteikts šādi:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējiem, ja [kad] viņi iesniedz patvēruma pieteikumus, ir pieejami materiālie uzņemšanas nosacījumi.

2. Dalībvalstis pieņem noteikumus par uzņemšanas materiālajiem nosacījumiem, lai nodrošinātu pieteikuma iesniedzēju veselības stāvoklim atbilstošu dzīves līmeni, kurš spētu nodrošināt viņu uzturēšanos.

Dalībvalstis nodrošina, ka personām ar īpašām vajadzībām saskaņā ar 17. pantu, kā arī attiecībā uz minēto personu situāciju, kuras ir apcietinājumā, ir nodrošināts nepieciešamais dzīves līmenis īpašajā situācijā.

[..]

5. Uzņemšanas materiālos nosacījumus var nodrošināt, sniedzot tos natūrā vai kā finansiālus pabalstus, vai talonus, vai arī šādu veidu kombinācijas.

Ja dalībvalstis nodrošina uzņemšanas materiālos nosacījumus finansiālu pabalstu vai talonu veidā, to apmēru nosaka saskaņā ar šajā pantā noteiktajiem principiem.”

8 Šīs direktīvas 14. pants formulēts šādi:

“1. Ja mājokli nodrošina natūrā, tam jābūt vienā no turpmāk minētajiem veidiem vai to kombinācijām:

- a) telpas, ko izmanto pieteikuma iesniedzēju izmitināšanai, izskatot patvēruma pieteikumus, kas iesniegti uz robežas;
- b) izmitināšanas centri, kas garantē atbilstošu dzīves līmeni;
- c) privātmājas, dzīvokļi, viesnīcas vai citas telpas, kas pielāgotas pieteikuma iesniedzēju izmitināšanai.

[..]

3. Dalībvalstis nepieciešamības gadījumā nodrošina, ka pieteikuma iesniedzēju nepilngadīgos bērnus vai nepilngadīgos pieteikuma iesniedzējus izmitina kopā ar vecākiem vai pieaugušu ģimenes locekli, kurš par viņiem ir atbildīgs saskaņā ar tiesību aktu vai paražu.

[..]

5. Izmitināšanas centru darbinieki ir atbilstoši apmācīti un attiecībā uz informāciju, ko viņi iegūst darba gaitā, ir saistīti ar slepenības principu, kā tas noteikts attiecīgās valsts tiesību aktos.

[..]

8. Dalībvalstis izņēmuma kārtā var noteikt izmaiņas uzņemšanas materiālajos nosacījumos, kas atšķiras no šajā pantā paredzētajiem, uz saprātīgu laika posmu, kas ir iespējami īss, ja:

- nepieciešams pieteikuma iesniedzēja īpašo vajadzību sākotnējs novērtējums,
- šajā pantā noteiktie materiālie nosacījumi nav pieejami noteiktā ģeogrāfiskā apvidū,
- parasti pieejamās izvietojuma iespējas uz laiku ir izsmeltas,
- patvēruma meklētājs ir apcietinājumā vai ieslodzījumā robežpostenī.

Šie atšķirīgie nosacījumi jebkurā gadījumā nodrošina pamatvajadzības.”

9. Šīs direktīvas 17. panta 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis savos tiesību aktos, ar kuriem īsteno II nodaļas noteikumus attiecībā uz uzņemšanas materiālajiem nosacījumiem un veselības aprūpi, ņem vērā šādu mazāk aizsargātu personu īpašās vajadzības – nepilngadīgie, nepilngadīgie bez pavadības, invalīdi, veci cilvēki, grūtnieces, vientuļi vecāki ar mazgadīgiem bērniem un personas, kas pārcietušas spīdzināšanu, izvarošanu vai cita veida nopietnu psiholoģisku, fizisku vai seksuālu vardarbību.”

10. Šīs pašas direktīvas 18. panta 1. punktā ir noteikts:

“Īstenojot šīs direktīvas noteikumus attiecībā uz nepilngadīgajiem, dalībvalstis pirmām kārtām ņem vērā bērna intereses.”

Beļģijas tiesības

11. Direktīvas 2003/9 tiesību normas tika transponētas ar 2007. gada 12. janvāra Likumu par patvēruma meklētāju un noteiktu citu ārvalstnieku kategoriju uzņemšanu (2007. gada 7. maija *Belgisch Staatsblad*, 24027. lpp., turpmāk tekstā – “Uzņemšanas likums”).

12. Uzņemšanas likuma 3. pantā ir noteikts:

“Katram patvēruma meklētājam ir tiesības uz uzņemšanu, kas viņam ļauj dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi.

Ar uzņemšanu tiek saprasta materiālā palīdzība, kas sniegta saskaņā ar šo likumu, vai sociālā palīdzība, ko sniedz valsts sociālās labklājības centri atbilstoši 1976. gada 8. jūlija Pamatlikumam par valsts labklājības centriem [(1976. gada 5. augusta *Belgisch Staatsblad*, 9876. lpp.).”

13. Saskaņā ar Uzņemšanas likuma 9. pantu:

“3. pantā minēto uzņemšanu nodrošina uzņemšanas struktūra vai valsts sociālās labklājības centrs, kas noteikts kā obligātā reģistrācijas vieta, neietekmējot 11. panta 3. punkta pēdējās daļas vai 13. panta piemērošanu.”

14. Saskaņā ar šī likuma 10. pantu *Fedasil* nosaka ārvalstnieku obligāto reģistrācijas vietu.

15. Atbilstoši Uzņemšanas likuma 11. panta 3. punktam, nosakot obligāto reģistrācijas vietu, *Fedasil* jānodrošina, lai – pieejamo vietu ietvaros – šī vieta būtu pielāgota uzņemamajai personai. Šīs vietas pielāgotības novērtējums ir balstīts it īpaši uz tādiem kritērijiem kā uzņemamās personas ģimenes sastāvs, veselības stāvoklis, kādas no valsts valodām vai procesa valodas zināšanas. Šajos ietvaros

Fedasil pievērš īpašu uzmanību šī likuma 36. pantā minētajām mazāk aizsargātajām personām. Īpašos apstākļos *Fedasil* var atkāpties no šī panta 1. punkta noteikumiem un nenoteikt obligātu reģistrācijas vietu.

- 16 Saskaņā ar Uzņemšanas likuma 11. panta 4. punktu ārkārtas apstākļos, kas saistīti ar vietu pieejamību uzņemšanas struktūrās, *Fedasil* pēc Ministru padomes lēmuma un pamatojoties uz tās ziņojumu var uz laikposmu, ko *Fedasil* pati nosaka, vai nu mainīt patvēruma meklētāja obligātās reģistrācijas vietu – ciktāl tā attiecas uz uzņemšanas struktūru –, nosakot valsts sociālās labklājības centru, vai – kā pēdējo līdzekli – norādīt patvēruma meklētājam šādu centru kā obligāto reģistrācijas vietu.
- 17 Saskaņā ar 1976. gada 8. jūlija Pamatlikuma par valsts labklājības centriem 1. pantu ikvienam ir tiesības uz sociālo palīdzību. Ārvalstniekiem principā ir šī likuma 1. pantā paredzētās tiesības uz sociālo palīdzību, ja viņi valsts teritorijā uzturas likumīgi.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 18 2010. gada 11. oktobrī *Saciri* ģimene iesniedza patvēruma pieteikumu Ārvalstnieku birojā un tūlīt pat vērsās *Fedasil* ar lūgumu par uzņemšanu.
- 19 Tajā pašā dienā *Fedasil* paziņoja *Saciri* ģimenei, ka nevar noteikt tai uzņemšanas struktūru, un nosūtīja šo ģimeni uz kompetento *OCMW*.
- 20 Nespēdama iegūt mājokli, *Saciri* ģimene izmantoja privāto īres tirgu, bet, tā kā nevarēja samaksāt īri, tā iesniedza *OCMW* pieteikumu par finansiālu pabalstu.
- 21 Šo lūgumu *OCMW* noraidīja, pamatojot ar to, ka uz *Saciri* ģimeni attiecas pārvaldītās uzņemšanas struktūras.
- 22 2010. gada 10. decembrī *Saciri* ģimene *Arbeidsrechtbank te Leuven* iesniedza pieteikumu par pagaidu noregulējumu pret *Fedasil* un *OCMW*.
- 23 Ar 2011. gada 12. janvāra lēmumu *Arbeidsrechtbank te Leuven* piesprieda *Fedasil* un *OCMW* attiecīgi nodrošināt *Saciri* ģimenei uzņemšanu un izmaksāt naudas summu kā finansiālu palīdzību.
- 24 2011. gada 21. janvārī *Fedasil* ievietoja *Saciri* ģimeni patvēruma meklētāju uzņemšanas centrā.
- 25 Ar divām 2010. gada 14. decembra un 2011. gada 7. janvāra prasībām *Saciri* ģimene cēla *Arbeidsrechtbank te Leuven* prasību pēc būtības pret *Fedasil* un *OCMW*.
- 26 Ar 2011. gada 17. oktobra spriedumu šī tiesa prasību pret *OCMW* atzina par nepamatotu, bet piesprieda *Fedasil* izmaksāt *Saciri* ģimenei naudas summu EUR 2961,27 apmērā, kas ir trīs mēnešu integrācijas ienākumu ekvivalents personai ar tās apgādībā esošu ģimeni.
- 27 *Fedasil* par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā. Savukārt *Saciri* ģimene iesniedza pretapelācijas sūdzību, lūdzot *Fedasil* un *OCMW* solidāri piespriest izmaksāt naudas summu, kas būtu ekvivalenta integrācijas ienākumiem, par visu laikposmu, kurā šai ģimenei nebija nodrošināta uzņemšana.
- 28 *Arbeidshof te Brussel* norādīja, ka patvēruma meklētāju uzņemšanas tīkla pilnas noslogotības gadījumā ne Uzņemšanas likums, ne kāda cita valsts tiesību norma neparedz īpašu sistēmu, kas ļautu patvēruma meklētājiem, kurus nevar uzņemt *Fedasil*, saprātīgā termiņā saņemt Direktīvas 2003/9 normām atbilstošu uzņemšanu.

- 29 Šī tiesa precizē, ka, ja *Fedasil* nolemj nenoteikt uzņemšanas vietu, patvēruma meklētāji saņem sociālo palīdzību, kuras apmērs tomēr nav pietiekams, lai viņiem nodrošinātu mājvietu, pat ne uz laiku.
- 30 Šādos apstākļos *Arbeidshof te Brussel* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai dalībvalsts, ja tā izvēlas nodrošināt uzņemšanas materiālos nosacījumus atbilstoši [...] Direktīvas 2003/9 [...] 13. panta 5. punktam finansiāla pabalsta formā, turklāt ir atbildīga arī par to, ka patvēruma meklētājam jebkādā formā tiek nodrošināti šīs direktīvas 13. panta 1. un 2. punktā un 14. panta 1., 3., 5. un 8. punktā paredzētie obligātie aizsardzības standarti?”
 - 2) Vai Direktīvas [2003/9] 13. panta 5. punktā paredzētais finansiālais pabalsts ir jānodrošina no patvēruma un uzņemšanas pieteikuma brīža, no šīs direktīvas 5. panta 1. punktā paredzētā termiņa beigām vai no cita brīža? Vai šim pabalstam ir jābūt tik lielam, ka tas ļauj patvēruma meklētājam, ja dalībvalsts vai tās norādīta iestāde nenodrošina uzņemšanas materiālos nosacījumus, parūpēties par savu apmešanos jebkurā brīdī pašam, vajadzības gadījumā – viesnīcā, līdz brīdim, kad viņam tiek piedāvāta pastāvīga apmešanās vieta vai viņš pats sev var nodrošināt apmešanās vietu uz ilgāku laikposmu?”
 - 3) Vai ar Direktīvu [2003/9] ir saderīgi, ja dalībvalsts nodrošina materiālo uzņemšanu tikai, ciktāl šo uzturēšanos var nodrošināt valsts izveidotas pastāvīgas uzņemšanas struktūras, un patvēruma meklētāji, kas tajās neatrod vietu, tiek nosūtīti tālāk sociālās palīdzības, kas pienākas visiem šīs valsts iedzīvotājiem, saņemšanai, bet nepastāv vajadzīgās tiesību normas un struktūras, kas sniegtu iespēju valsts pašas neizveidotām iestādēm īsā termiņā nodrošināt cilvēka cienīgu uzņemšanu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo un otro jautājumu

- 31 Ar pirmo un otro jautājumu, kas jāaplūko kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2003/9 13. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja dalībvalsts ir izvēlējusies nodrošināt uzņemšanas materiālos nosacījumus finansiālu pabalstu formā, šai dalībvalstij ir pienākums piešķirt šos pabalstus, sākot ar patvēruma pieteikuma iesniegšanas brīdi, nodrošinot, ka šo pabalstu apmērs ir tāds, kas ļauj patvēruma meklētājiem iegūt mājokli saskaņā ar šīs direktīvas 13. panta 1. un 2. punkta un 14. panta 1., 3., 5. un 8. punkta nosacījumiem.
- 32 Uzreiz jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 2003/9 13. panta 5. punktu materiālie uzņemšanas nosacījumi var tikt nodrošināti, sniedzot tos natūrā vai kā finansiālus pabalstus, vai talonus, vai arī šādu veidu kombinācijas.
- 33 Kas attiecas, pirmkārt, uz brīdi, no kura dalībvalstīm ir pienākums nodrošināt uzņemšanas materiālos nosacījumus, jānorāda, ka Tiesa ir jau precizējusi, ka attiecībā uz to, cik ilgu laiku patvēruma meklētājiem ir jānodrošina materiālie uzņemšanas nosacījumi, šis laiks sākas brīdī, kad patvēruma meklētājs iesniedz patvēruma pieteikumu (šajā ziņā skat. 2012. gada 27. septembra spriedumu lietā C-179/11 *Cimade* un *GISTI*, 39. punkts).
- 34 No paša Direktīvas 2003/9 13. panta 1. punkta formulējuma izriet, ka patvēruma meklētājiem jābūt pieejai uzņemšanas materiālajiem nosacījumiem – vienalga, vai tie tiek sniegti natūrā vai finansiālu pabalstu formā – brīdī, kad viņi iesniedz savu patvēruma pieteikumu.

- 35 Turklāt, ņemot vērā Direktīvas 2003/9 vispārējo struktūru un mērķi, kā arī ievērojot pamattiesības, it īpaši Eiropas Savienības Pamattiesību Hartas 1. pantā ietverto prasību, ka cilvēka cieņa ir jārespektē un jāaizsargā, nav pieļaujams, ka patvēruma meklētājam pēc patvēruma pieteikuma iesniegšanas tiek atņemta ar šo direktīvu paredzēto obligāto tiesību aizsardzība, kaut arī uz pagaidu laiku (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Cimade* un *GISTI*, 56. punkts).
- 36 Kas attiecas, otrkārt, uz piešķirto finansiālo pabalstu apjomu, no Direktīvas 2003/9 13. panta 5. punkta otrās daļas izriet, ka, ja dalībvalstis nodrošina uzņemšanas materiālos nosacījumus finansiālu pabalstu vai talonu veidā, to apmēru nosaka saskaņā ar šajā pantā noteiktajiem principiem.
- 37 Šajā ziņā no šīs direktīvas 13. panta 2. punkta izriet, ka piešķirtās finansiālās palīdzības līmenim jābūt pietiekamam, lai nodrošinātu patvēruma meklētāja veselības stāvoklim atbilstošu dzīves līmeni un viņa uzturēšanos.
- 38 Turklāt jāatzīst, ka saskaņā ar Direktīvas 2003/9 2. panta j) punktu “uzņemšanas materiālie nosacījumi” ir uzņemšanas nosacījumi, kas ietver mājokli, pārtiku un apģērbu, kurus nodrošina natūrā vai kā finansiālus pabalstus vai talonus, un dienasnaudu.
- 39 Bez tam no šīs pašas direktīvas preambulas 7. apsvēruma izriet, ka tās mērķis ir noteikt minimālos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai, kas ir pietiekami, lai nodrošinātu viņiem cilvēka cienīgu dzīves līmeni un salīdzināmus dzīves apstākļus visās dalībvalstīs.
- 40 No tā izriet, ka, lai gan piešķirtās finansiālās palīdzības apjomu nosaka katra dalībvalsts, tai jābūt pietiekamai, lai nodrošinātu cilvēka cienīgu un patvēruma meklētāju veselības stāvoklim atbilstošu dzīves līmeni un viņu uzturēšanos.
- 41 Nosakot uzņemšanas materiālos nosacījumus finansiālu pabalstu veidā, dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvas 2003/9 13. panta 2. punkta otro daļu ir pienākums pielāgot šos uzņemšanas nosacījumus šīs direktīvas 17. pantā minēto personu ar īpašām vajadzībām situācijai. Tādējādi finansiālajiem pabalstiem jābūt pietiekamiem, lai saglabātu ģimenes vienotību, kā arī bērna intereses, kuras saskaņā ar šīs direktīvas 18. panta 1. punktu ir jāņem vērā pirmām kārtām.
- 42 Līdz ar to, ja dalībvalsts ir izvēlējusies nodrošināt uzņemšanas materiālos nosacījumus finansiālu pabalstu formā, šiem pabalstiem ir jābūt pietiekamiem, lai nodrošinātu cilvēka cienīgu un patvēruma meklētāju veselības stāvoklim atbilstošu dzīves līmeni un viņu uzturēšanos, ļaujot viņiem iegūt mājokli, vajadzības gadījumā – privātajā īres tirgū.
- 43 Tomēr Direktīvas 2003/9 tiesību normas nevar tikt interpretētas tādējādi, ka patvēruma meklētājiem jāļauj izvēlēties mājvieta atbilstoši viņu ērtībām.
- 44 Treškārt, attiecībā uz iesniedzējtiesas jautājumu par dalībvalsti, kuras nodrošina uzņemšanas materiālos nosacījumus finansiālu pabalstu veidā, pienākumu nodrošināt Direktīvas 2003/9 14. panta 1., 3., 5. un 8. punktā paredzēto uzņemšanas materiālo nosacījumu veidu ievērošanu jāatzīst, ka šī panta 1. punkts principā attiecas uz mājokļa veidiem, kurus var izvēlēties dalībvalstis, un ierobežo šajā pantā ietverto pienākumu apjomu ar gadījumu, ja dalībvalsts ir izvēlējusies sniegt uzņemšanas materiālos nosacījumus natūrā.
- 45 Tomēr, lai gan šīs direktīvas 14. panta 3. punkts nav piemērojams, ja uzņemšanas materiālie nosacījumi tiek sniegti vienīgi finansiālu pabalstu veidā, tas tomēr nemaina to, ka šiem pabalstiem nepieciešamības gadījumā jāļauj nodrošināt, ka patvēruma pieprasītāju nepilngadīgie bērni var tikt izmitināti kopā ar vecākiem, tādējādi saglabājot ģimenes vienotību.

46 Tādējādi uz pirmo un otro jautājumu jāatbild, ka Direktīvas 2003/9 13. panta 5. punkts jāinterpretē tādējādi, ka, ja dalībvalsts ir izvēlējusies nodrošināt uzņemšanas materiālos nosacījumus finansiālu pabalstu vai talonu veidā, šie pabalsti saskaņā ar šīs direktīvas 13. panta 1. punktu jāsniedz, sākot no patvēruma pieteikuma iesniegšanas brīža, un tiem jāatbilst šīs direktīvas 13. panta 2. punktā noteiktajiem minimālajiem standartiem. Šai dalībvalstij jānodrošina, lai kopējais finansiālo pabalstu, kuri attiecas uz uzņemšanas materiālajiem nosacījumiem, apjoms būtu pietiekams, lai nodrošinātu cilvēka cienīgu un patvēruma meklētāju veselības stāvoklim atbilstošu dzīves līmeni un viņu uzturēšanos, tostarp ļaujot viņiem iegūt mājokli, vajadzības gadījumā ņemot vērā personu ar īpašām vajadzībām interešu aizsardzību saskaņā ar šīs pašas direktīvas 17. panta noteikumiem. Direktīvas 2003/9 14. panta 1., 3., 5. un 8. punktā paredzētie uzņemšanas materiālie nosacījumi nav saistoši dalībvalstīm, ja tās ir izvēlējušas sniegt šos nosacījumus vienīgi finansiālu pabalstu veidā. Tomēr šo pabalstu apjomam jābūt pietiekamam, lai patvēruma pieprasītāju nepilngadīgajiem bērniem ļautu tikt izmitinātiem kopā ar vecākiem, tādējādi ļaujot saglabāt patvēruma pieprasītāju ģimenes vienotību.

Par trešo jautājumu

47 Ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīva 2003/9 ir jāinterpretē tādējādi, ka tā nepieļauj to, ka patvēruma meklētājiem domāto izmitināšanas struktūru pilnas noslogotības gadījumā dalībvalstis šos patvēruma meklētājus nosūta uz vispārējās sociālās palīdzības sistēmā ietilpstošām iestādēm, kurām ir pienākums patvēruma meklētājiem sniegt nepieciešamo finansiālo palīdzību.

48 Šajā ziņā jāatgādina, ka, ja dalībvalstis nespēj nodrošināt uzņemšanas materiālos nosacījumus natūrā, Direktīva 2003/9 sniedz iespēju izvēlēties uzņemšanas materiālos nosacījumus sniegt finansiālu pabalstu veidā. Šiem pabalstiem tomēr jābūt pietiekamiem, lai nodrošinātu patvēruma meklētāju pamatvajadzības, tostarp nodrošinātu cilvēka cienīgu un viņu veselības stāvoklim atbilstošu dzīves līmeni.

49 Tā kā dalībvalstīm ir zināma novērtējuma brīvība attiecībā uz līdzekļiem, ar kuriem tās sniedz uzņemšanas materiālos nosacījumus, tās tādējādi var izmaksāt finansiālos pabalstus ar vispārējās sociālās palīdzības sistēmā ietilpstošu iestāžu starpniecību, ciktāl šīs iestādes patvēruma meklētājiem nodrošina šajā direktīvā paredzēto obligāto standartu ievērošanu.

50 Šajā ziņā jāuzsver, ka dalībvalstīm jānodrošina, lai šīs iestādes ievērotu obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai, un uzņemšanas tīkla pilna noslogotība nevar attaisnot nekādas atkāpes no šo standartu ievērošanas.

51 Tādējādi uz trešo jautājumu jāatbild, ka Direktīva 2003/9 ir tā interpretē tādējādi, ka tā neaizliedz to, ka patvēruma meklētājiem domāto izmitināšanas struktūru pilnas noslogotības gadījumā dalībvalstis šos patvēruma meklētājus nosūta uz vispārējās sociālās palīdzības sistēmā ietilpstošām iestādēm, ja šīs iestādes patvēruma meklētājiem nodrošina šajā direktīvā paredzēto obligāto standartu ievērošanu.

Par tiesāšanās izdevumiem

52 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtnā palāta) nospriež:

- 1) **Padomes 2003. gada 27. janvāra Direktīvas 2003/9/EK, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai dalībvalstīs, 13. panta 5. punkts jāinterpretē tādējādi, ka, ja dalībvalsts ir izvēlējusies nodrošināt uzņemšanas materiālos nosacījumus finansiālu pabalstu vai talonu veidā, šie pabalsti saskaņā ar šīs direktīvas 13. panta 1. punktu jāsniedz, sākot no patvēruma pieteikuma iesniegšanas brīža, un tiem jāatbilst šīs direktīvas 13. panta 2. punktā noteiktajiem minimālajiem standartiem. Šai dalībvalstij jānodrošina, lai kopējais finansiālo pabalstu, kuri attiecas uz uzņemšanas materiālajiem nosacījumiem, apjoms būtu pietiekams, lai nodrošinātu cilvēka cienīgu un patvēruma meklētāju veselības stāvoklim atbilstošu dzīves līmeni un viņu uzturēšanos, tostarp ļaujot viņiem iegūt mājokli, vajadzības gadījumā ņemot vērā personu ar īpašām vajadzībām interešu aizsardzību saskaņā ar šīs pašas direktīvas 17. panta noteikumiem. Direktīvas 2003/9 14. panta 1., 3., 5. un 8. punktā paredzētie uzņemšanas materiālie nosacījumi nav saistoši dalībvalstīm, ja tās ir izvēlējušas sniegt šos nosacījumus vienīgi finansiālu pabalstu veidā. Tomēr šo pabalstu apjomam jābūt pietiekamam, lai patvēruma pieprasītāju nepilngadīgajiem bērniem ļautu tikt izmitinātiem kopā ar vecākiem, tādējādi ļaujot saglabāt patvēruma pieprasītāju ģimenes vienotību;**
- 2) **Direktīva 2003/9 ir tā interpretē tādējādi, ka tā neaizliedz to, ka patvēruma meklētājiem domāto izmitināšanas struktūru pilnas noslogotības gadījumā dalībvalstīs šos patvēruma meklētājus nosūta uz vispārējās sociālās palīdzības sistēmā ietilpstošām iestādēm, ja šīs iestādes patvēruma meklētājiem nodrošina šajā direktīvā paredzēto obligāto standartu ievērošanu.**

[Paraksti]